

## **СТАНОВИЩЕ**

**от професор Елеонора Михайлова Милева, дн,**

**член на научно жури за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по /Методика на обучението по физическо възпитание и спорт – джудо/**

**Заповед на Ректора № РД 38 - 339/23.07.2020**

**Тема: Джудо за деца 7-10 годишна възраст**

**Автор: Валерия Иванова Луканова**

**Научен ръководител: проф. Анжелина Георгиева Янева, доктор**

Валерия Иванова Луканова е редовен асистент към Департамента по спорт при СУ „Св. Кл. Охридски“ от 2010 г., като от 2007 г. в продължение на три години работи като хоноруван преподавател по джудо към същия Департамент. От 2004 г. до сега осъществява дейност като инструктор, треньор и съдия по джудо. Участва в редица научни и образователни проекти и програми за спорт за деца, ученици и студенти към Софийския университет и други държавни и европейски институции. Активната състезателна, професионална и обществена дейност на ас. Валерия Луканова намира израз в разработването на настоящия дисертационен труд.

Началната училищна възраст е водеща за физическото и психическото развитие на детето. През този период се полагат основите на редица двигателни и личностни качества, които продължават да се развиват в следващите възрастови етапи. Проучването и търсенето на иновативни методи и подходи на обучение по джудо в съвременната образователна среда за деца от 7 до 10 години прави темата на доктората особено актуална, интересна и практически насочена.

Дисертационният труд на Валерия Луканова на тема „Джудо за деца 7-10-годишна възраст“ е разработен в обем от 197 страници, като съдържа

увод, 4 глави, литература и 6 приложения. Онагледен е с 49 таблици, 34 фигури и 4 хистограми. Ползвани са общо 112 литературни източника, от които 67 на кирилица, 35 на латиница и 10 интернет сайта.

Първата глава е насочена към постановката на проблема. Авторът демонстрира добро познаване на основните анатомио-физиологични, психични, физически, двигателни и социално-педагогически характеристики на подрастващите от начална училищна възраст. Засегнати са образователни стандарти и изисквания за обучение по спорт в тази възраст. Безспорно своите професионални знания и компетентности на преподавател и треньор Валерия Луканова демонстрира при анализиране на характеристиките на спорта джудо, с акцент върху методиката на начално обучение по джудо. Специално внимание се отделя на игровия подход в обучението при 7-10-годишни ученици, като докторантът се позовава на утвърдени учени и специалисти, работили по проблема. Разглеждането на възпитателните аспекти на джудо има пряко отношение към изследваната тематика.

Във втора глава целта на изследването е ясно и точно формулирана. Изведени са общо пет задачи, които конкретизират поставената цел. Прецизно са определени предметът, обектът и контингентът на изследването. Участват деца, обособени в две възрастови групи, разпределени съответно в две експериментални групи (ЕГ) – 106 ученици и три контролни групи (КГ) - 106 ученици. Използван е богат набор от изследователски методи: педагогическо наблюдение и експеримент, анкета, беседа, спортнопедагогически тестове за физическа дееспособност и тестове за двигателни умения в джудо, математико-статистически методи.

Приносен, иновативен и творчески характер има разработеният авторски модел за методика на обучение по джудо при 7-10-годишни деца,

изграден върху основните принципи в ката и съобразен с тенденциите в образователната сфера. Изготвени са примерни урочни разпределения по седмици със съответните указания и методически изисквания.

В трета глава, анализ на резултатите, проличава умението на ас. Луканова да обобщава, анализира и синтезира разнопосочна информация, подчинена изцяло на темата на дисертацията. Резултатите от анкетното проучване с тренъори по джудо насочват към необходимостта от въвеждане на иновации в обучението и подготовката на джудистите в подготвителна група. Оригинална идея на докторанта е осъществяването на проучване за познанията на 7-10-годишните деца относно терминологията и етикета в джудо. Резултатите насочват към някои съществени пропуски в обучението по този спорт.

Получените резултати за развитието на физическата дееспособност на изследваните деца доказват прогресивно подобряване на постиженията по отделните тестове за оценяване на различните двигателни качества. Това се потвърждава и от приложения корелационен анализ и установените връзки и зависимости между отделните показатели.

С най-голяма тежест за спортнопедагогическата практика са установените положителни изменения в двигателните умения при експерименталните групи, в резултат на приложената методика за начално обучение по джудо. Обосновани са промените в нивото на двустранно, балансирано и бързо изпълнение на отделните техники, повлияни от практикуваните методи на обучение и принципите на ката.

Изводите изцяло отразяват извършената експериментална работа, а препоръките задават насоката за по-нататъшна учебно-тренировъчна дейност в разглежданата възраст.

Като **основни приноси** на дисертационния труд могат да се посочат:

1. Разработен и апробиран е оригинален авторски модел, както и учебна програма за начално обучение по джудо при деца 7-10 г.
2. Доказано е положителното въздействие на експерименталната методика върху развитието на физическите качества и двигателните умения и навици в джудо, като едновременно с това се повлиява изграждането на състезателните умения.
3. Осъвременени са видовете ката в джудо, предложени като експериментална програма, с оглед на възрастовото развитие на 7-10 годишните деца, които въздействат върху ефективността на обучението в началния етап на спортна подготовка.

Авторефератът изцяло съответства на съдържанието на дисертационния труд в отделните негови раздели.

Представените научни публикации от страна на докторанта надхвърлят минималните национални изисквания, като една от статиите е публикувана в списание, индексирано в Web of Science.

Въз основа на актуалната проблематика, оригиналните идеи, осъщественото многопосочно експериментално изследване, безспорните практически приноси за методиката на обучение по джудо при 7-10-годишни деца, давам положителна оценка на дисертационния труд и с убеденост предлагам на Уважаемите членове на научното жури да присъдят на **Валерия Иванова Луканова образователната и научната степен „Доктор“ в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по физическо възпитание и спорт - джудо).**

Изготвил становището:

Професор Елеонора Милева, дн

14. 10. 2020 г.

